І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 151. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 22-го СЕРПНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 22, 1967 No. 151. VOL. LXXIV.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 21-го серпня 1967

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ЗАЯВИВ НА ПРЕСОВІЙ конференції, що фармери повинні мати такі самі права, як зорганізоване робітництво, яке в спільних переговорах із працедавцями вирішує висоту своїх заробітків. Фармерські організації мали б мати право заключати спільні договори про ціни на свої товари з представниками тих фірм, які мають право закуповувати фармерські продукти для їх перерібки. Президент признав, що фармери не мають таких заробітків, як робітники. Він казав, що Уряд плянує створити Крайову Формерську Раду на взір Крайової Ради Робітничих Відносин. В конґресових колах гадають, що важко буде цю справу вирішити, бо фармери — це індивідуалісти, і тяжко їх об'єднати в цілій країні.

СЕНАТОР ДЕМОКРАТ ІЗ КОННЕКТИКАТУ Абрагам А. Рібікофф, промовляючи на Конвенції Жидівських Воєнних Ветеранів у Вашинґтоні, сказав, що Уряд президента Джансона повинен відважитися та взяти провід у свої руки і предложити конкретну програму, як поборювати промадянські і расові заворушення, так як розв'язати проблему упадку міст. Сенатор Рібікофф домагається, щоб Уряд припинив найменовувати різні комісії для дослідів причини расових заворушень. „Надійшов час, казав він, щоб Президент вирішував та предложив народові й Конґресові програму та рекомендував її здійснити". Конґрес мусить зрезиґнувати з вакацій та розв'язати пекучі проблеми праці, мешкань та послуху законам.

НЮЙОРКСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР РОКЕФЕЛЛЕР вислав листа до президента Джансона з просьбою, щоб Президент дозволив звільнити від військової служби поліцистів і пожежників, бо під час недавніх заворушень виявився їх брак. Ані поліцистів ані пожежників немає на списку тих 42-ох фахів, які Департаменти Торгівлі і Праці визнали за такі, що рекрутаційні бюра можуть звільняти їхніх фахівців від військової служби. Але представник Рекрунаційного Бюра у Вашинґтоні вияснив, що місцеві рекрутаційні бюра мають повновласть звільняти від обов'язку військової служби тих, які працюють при поліції або пожежних сторожах.

Г. РЕП БРАВН ЗААРЕШТОВАНИЙ за те, що при ньому знайдено зброю при переїзді зі стейту до стейту, хоч він оскаржений. Комісар у Федеральному Суді Ерл Н. Бішоп визначив Бравнові кавцію у висоті 25,000 дол., якої він не міг скласти, і тому мусів залишитися в тюрмі і на неділю, бо його заарештовано в суботу 19-го серпня. Адвокат заарештованого Бравна, який є головою неґритянського Комітету Ненасильних Дій, твердить, що визначена кавція зависока тому, що Бравн очолює войовничу студентську організацію. Але суддя заявив, що „треба охороняти громадянство, не дивлячися на те, яку краску шкіри мають заарештовані".

РОМНІ ПАЄ ВІДВІДАТИ 15 СТЕЙТІВ і деякі европейські держави у вересні й жовтні ц.р. Мишиґенський губернатор республіканець в найближчих двох місяцях буде дуже зайнятий, бо виступатиме з промовами в 15-ох стейтах, а від 7-го вересня до 6-го жовтня має відвідати деякі европейські держави, щоб запізнатися з політикою й економікою европейського континенту. 30-го серпня Ромні промовлятиме в Спрінґфілді в Мізурі, а пізніше він має бути ще в Арізоні, Колорадо, Іллиной, Айова, Мейн, Массачусетс, Ню Гемпшир, Ню Йорк, Норт Дакота, Ореґон, Ровд Айленд, Савт Дакова, Теннессі іВермонт. Ромні старається про республіканську номінацію на президента, хоч цього ще не заявив.

У СВІТІ

РОСІЙСЬКО - ПРАВОСЛАВНИЙ МИТРОПОЛИТ НІКОДИМ З ЛЕНІНҐРАДУ Й ЄПИСКОП ВОЛОДИМИР З МОСКВИ ВИМАГАЛИ на конференції Центрального Комітету Світової Ради Церков, що відбувається в Кандії на Креті, щоб конференція натаврувала Америку за війну у В'єтнамі й „переслідування муринів" в ЗДА та Ізраїль за „аґресію" проти арабів. Конференція Світової Ради Церков рішила в наступному році започаткувати „діялог" з марксистами, — насправді російськими большевиками.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ УРЯД В НІҐЕРІЇ ОТРИМАВ в минулому тижні 6 совєтських бомбовиків типу МІҐ-17 і 4 або 5 чеських вишкільних літаків „Л-29" та 2 чеські бомбовики типу „Дельфін". Діставши ті літаки, центральний уряд переконаний, що зможе в короткому часі зламати спротив Східньої провінції, яка відірвалась від єдности Ніґерії й проголосила себе окремою републікою Біяфрі.

ПАН-АРАБСЬКА ЕКОНОМІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ У БАГДАДІ ВИРІШИЛА ступнево викуповувати акції британських і американських нафтових компаній на Середньому Сході, щоб остаточно прийти цілком в їх посідання. Савді Арабія, Кувайт і Лібія спротивились вимозі „соціялістичних" Сирії, Іраку й Альжирії — негайно „націоналізувати" ті компанії. Рішення конференції піде під розгляд арабської конференції „на вершинах", яка зійдеться 29 ц. м. у Хартумі в Судані.

СОВЄТСЬКІ ВЛАСТІ ВИДАЛИЛИ двох американських жидів - туристів, між ними рабіна Соломона Фрайліха із стейту Ню Йорк, за „невідповідну поведінку". За американськими коментарями — ті обидва американські жиди висловлювались критично про совєтське становище в ізраїльсько - арабському спорі. Рабін Фрайліх вже прибув до Ізраїлю.

У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ПРОГОЛОШЕНО пересторогу, щоб колишні втікачі з Східньої Німеччини й інших комуністичних сателітських країн не їздили туди у відвідини, чи як туристи. Уряд Західньої Німеччини знає про 56-ох нілецьких громадян, які перебувають у в'язницях сателітських держав: 11 в Болгарії, 14 в Румунії, 10 в Польщі, 9 на Мадярщині, 8 в ЧСР і 4 в Юґославії. Впродовж останніх 4-ох років різні сателітські держави передали східньо - німецькій поліції четверо громадян Західньої Німеччини.

СТОКЛІ КАРМАЙКЕЛ, ОДИН З ЛІДЕРІВ АМЕРИКАНСЬКИХ МУРИНІВ, ЩО ПРОПОВІДУЮТЬ „ЧОРНУ СИЛУ", ПРИБУВ до столиці Північного В'єтнаму Ганою. Його виїзд з Гавани на Кубі, де Кармайкел заповідав „громадянську війну" у ЗДА, до Північного В'єтнаму задля „перевірення американських звірств", заповів другий такий апостол „чорної сили", Реп Бравн, який вже кількакратно одверто прославляв і поручав насильство супроти білих. Бравн, глузуючи відповів на запит, чи Кармайкел дбав про дозвіл від Державного Департаменту на свою подорож до комуністичного Північного В'єтнаму.

Президент признає, що Конґрес може відкликати т. зв. Тонкінську резолюцію щодо В'єтнаму

Вашинґтон. — Президент Джансон заявив на своїй пресовій конференції з минулої п'ятниці 18 серпня ц. р., що Конґрес має право, якщо тільки захоче, в будькотрому часі анулювати свою т. звану Тонкінську резолюцію з 7 серпня 1964 року, в якій обидві палати Конґресу уповноважили Президента „вжити всіх потрібних заходів задля відкинення всяких збройних атак проти військ ЗДА та перешкодити дальшій аґресії" у В'єтнамі. Президент пригадав, що ту резолюцію запропоновано Конґресові після вичерпних нарад з конґресовими провідниками у Білому Домі та що в Палаті Репрезентантів вона перейшла більшістю 500 голосів проти 2-ох, а в Сенаті одинокий сенатор Вейн Морз був „проти". Президент ствердив, що його рішення в справах В'єтнаму і ведення війни проти тамошньої комуністичної аґресії базовані леґально на Конституції, ратифікованому Південно-східньому азійському оборонному пакті і Тонкінській резолюції. Завваги Президента стояли у зв'язку з критичними завваґами збоку кількох сенаторів, зокрема голови сенатської Комісії закордонних справ Дж. В. Фулбрайта за день перед тим на названій Комісії — на адресу політики Президента, що ніби він переступає духа та інтенцію Тонкінської резолюції.

Взагалі на тій пресовій конференції Президента найбільше місця займала знову справа В'єтнаму. Президент відкинув суґестію сенатора Джекоба Джевітса, щоб відкласти на місяць президентські вибори у Південному В'єтнамі: Президент звернув увагу, що „це не є американські вибори" та не можна диктувати урядові Південного В'єтнаму різні постанови. Однак Президент привітав заяву південно-в'єтнамського голови, генерала Вана Дім Тіє, що коли той буде обраний на президента, то зробить перерву в бомбардуванні Північного В'єтнаму та запропонує Го Чі Мінгові розпочати мирові переговори. Президент Л. Б. Джансон повторив при цій нагоді, що він завжди готов до замирення у В'єтнамі у переговорах з Північним В'єтнамом.

Президент заперечив сумнівам, що їх висловлено в пресі і в Сенаті, що бомбардування різних об'єктів в Північному В'єтнамі у віддалі 10 миль до китайського кордону може спровокувати Комуністичний Китай до збройної інтервенції. Президент заявив, що він певний, що Пейпінґ знає, що Америка не хоче поширення війни та що бомбардування об'єктів у Північному В'єтнамі не погрожує нічим Китаєві. Що стосується американських критиків політики Президента супроти В'єтнаму, то Джансон пригадав, як покійний сенатор Тефт закидав був президентові Г. Трумanові, що той діє у Корейській війні без засягання порад від Сенату, і як в подібних ситуаціях поводився президент Айзенгавер. Загалом, президент Джансон потвердив ще раз в цілій повноті попередню політику Уряду в справі В'єтнаму.

Папа Павло VI переводить основні реформи в правлінні Католицької Церкви

Рим. — Папа Павло УІ проголосив в минулу п'ятницю 18-го серпня ц. р. своєрідну конституцію Апостольської Столиці на базі проєкту Комісії існуючої від 1963 року, — п. н. „Реґіміні Еккдезіє Універзе" — „Правління Вселенської Реркви" 12 Конґреґації Святішої Курії зменшується до 10-ох; їхні голови під проводом державного секретаря Апостольської Столиці становлять неначе уряд під проводом свого прем'єра; служба кардиналів у Курії обмежується до 5-ох років. Загалом той документ великий — має 10.0000 слів. Внедовзі має появитись наступний документ з уточненням реформ та названням нових членів Курії, зокрема наступника теперішнього державного секретаря кардинала Амлета Сіконіяні, який має 84 роки. З-посеред 39-ох кардиналів, що займають відповідальні становища в Апостольській Столиці, 24 мають понад 75 років життя.

Пейпінґ зголосив ультиматум Британії з погрозою зірвання взаємин

Гонк Конґ. — Комуно-китайський уряд подав на руки британського шарже д'аффер у Пейпінґу ультиматум, в якому вимагав, щоб до вівтірка 22 серпня ц. р. вечером британські власті в Гонґ Конґу відкликали заборону трьох китайських комуністичних щоденників у Гонк Конгу та звільнили 19-ох китайських комуністичних журналістів, які перебувають або у слідчій в'язниці або вже засуджені на в'язничні кари. Британські власті в Гонґ Конґу застосували репресії супроти трьох китайських комуністичних газет і їх редакторів, закинувши їм свідоме й плянове систематичне підбурювання місцевого населення проти британської адміністрації та особисту участь у протирежимних заворушеннях. Ті заворушення й демонстрації розпочались в половині травня, спершу як робітничі демонстрації на тлі вимог щодо платень і інших подібних соціяльних справ, та згодом політичного характеру. Гонк Конґ має тепер 3.800.000 мешканців, у 98% китайців, між якими є, очевидно, багато переконаних комуністів та аґентів сусіднього Комуністичного Китаю. Гонк Конґ належить до Британії від 1842 р., а Китай формально погодився в 1898 р. залишити його у британському володінні на 100 років. Комуністичний Китай може в кожній хвилині збройно зайняти Гонґ Конґ, залогу якого становлять тільки 6 куренів британського війська, але це позбавило б Китай понад 700 мільйонів дол. річного прибутку з міжнародної торгівлі, яка йде через те „одиноке китайське вікно у світ".

У ПРАЗІ ВБИЛИ ЖИДІВСЬКОГО ДІЯЧА З ЗДА

Прага. — У столиці Чехо - Словаччини Празі виловлено з ріки Велтави тіло Чайльса Г. Джордана, 59-річного представника американсько - жидівської добродійної організації „Амерікен Джойнт Дистрибюшен Комміттї, відомої загально під скороченою назвою Джойнт. Він об'їздив европейські столиці з доручення своєї організації задля перевірення потреб місцевих жидівських громад. До Праги приїхав у товаристві своєї дружини. В середу минулого тижня вийшов із готелю, в якому вони мешкали, купити газету — і більше не вернувся. Американська амбасада домагається слідства в цій справі.

Президент заклинає Конґрес схвалити міські законопроєкти

Вашинґтон. — Президент Джансон в окремій заяві в суботу 19-го серпня апелював до Конґресу, щоб приспішив схвалення тих законопроєктів, які конче потрібні для поліпшення ситуації у великих містах, в яких недавно були расові заворушення. На пресовій конференції в п'ятницю 18-го серпня Президент заявив, що в цьому році він не вноситиме жадних нових законопроєктів в справі міст, тільки буде старатися, щоб Конґрес схвалив ті проєкти, що вже внесені. У заяві в суботу Президент пригадав Конґресові такі три законопроєкти, які мають поліпшити життя мешканцям міст. До цих проєктів належать законопроєкт про так звані „міста - моделі", законопроєкт про допомогу незаможним особам платити комірне в нових мешканнях та проєкт про вишкіл фахівців від міських проблем. Президент старатимеся про більшість для цих проєктів в Сенаті, бо Палата Репрезентантів неприхильно ставиться до його плянів. Палата схвалила на програму зразкових міст 237 мільйонів дол. на 1968 рік, хоч Уряд домагався на цю ціль 662 мільйонів долярів.

Під час заворушень в Ню Гейвені заарештовано 118 осіб

Ню Гейвен, Коннектикат. — З суботи на неділю з 19 на 20-го серпня вже другу ніч тривали протирасові заворушення, під час яких заарештовано 68 осіб. Число заарештованих під час обидвох ночей виносить 118. Число вибитих вікон становить 225. Пограбовано кільканадцять крамниць і підпалено кілька авт. Число поранених становить 12. Посадник міста Ричард С. Лі встановив поліційну годину, і таким способом припинив заворушення, які почалися внаслідок непорозуміння між білим власником ресторану і порторіканцем. Порторіканець мав погрожувати власникові ресторану ножем, і тоді власник ресторану пострелив порторіканця. З цього приводу зібралася молодь і почала вибивати шиби, грабувати крамниці. 200 вояків Національної Ґвардії стоять в поготівлі, щоб прийти з допомогою міській і стейтовій поліції, якби зайшла потреба. — Расові заворушення в Ню Гейвені здивували губернатора стейту Джана Н. Демпсі, бо це місто належить до так званих зразкових міст, воно дістало найбільше фондів на свою відбудову $120 мільйонів на 145,000 мешканців між якими є коло 30.000 небілих. Також само це місто старається про те, щоб поборювати убогість свого населення та збільшувати можливості праці.

ЗАКІНЧЕНО ЛІТНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА У ВІННІПЕЗІ

Вінніпеґ. — В авдиторії Катедри Пресв. Тройці відбулась урочистість з нагоди закінчення літніх курсів українознавства Колеґії св. Андрія, якими керував о. Мирон Клиш. Цьогорічні літні курси з українознавчих дисциплін закінчили молоді українці й українки, разом до 100 осіб. Вінніпезький тижневик „Вісник" з 15 серпня повідомив, що за віровизнанням, курси закінчили 76 осіб православних, 18 греко - католиків та одна англіканка.

ДЖЕК ПЕЛЕНС У НОВОМУ ФІЛЬМІ

Торонто. — Сюди прибув відомий американський актор українського походження Джек Пеленс, справжнє прізвище якого є Володимир Палагнюк, для виконання однієї з перших ролей у новому кольоровому двогодинному фільмі СБС. Джек Пеленс повідомив, що він візьме участь у Конвенції Ліґи Української Молоді Північної Америки, що відбудеться в Торонті 2 - 3 вересня.

Великі святкування парохії церкви св. Йосифа в Шикаґо і „Союзовий День" відбудуться 27-го серпня

Шикаґо, Ілл. — З нагоди 11-ї річниці існування Парохії Української Католицької Церкви св. Йосифа, 5,000 Норд, Кумберленд Аве., тут відбудеться велике святкування, на яке запрошено всіх українців міста й околиць. У неділю 27 серпня о 12-ій годині урочисте Богослуження відправить Всч. о. Й. Шарий, біля ґрота Матері Божої з Гошева, після чого — панахида. А потім, як повідомив організатор цього святкування І. Михалевич, голова Окружного Комітету Відділів УНСоюзу, буде обід даватимуть гостям від 1 до 5 г. вечора і про який подбають Пані з Фестивального Комітету, на чолі з п-і Гелен Олек, головною радною УНСоюзу. Діти одержуть від українських купців безкоштовні квитки для катання на різних карнаваловиx каруселях, між 2 і 3 гг. дня. Під час дня будуть представлені публіці відомі діяч УНСоюзу: Володимир Гірняк, організатор з Канади, який виголосить промову українською мовою, і відомий діяч Мирон Куропась, який промовлятиме по-англійському. Бажаючі одержать різні публікації про діяльність УН-Союзу. Організатори щиро запрошують усіх українців на це парохіяльне святкування, де будуть українські танці, українська музика, виставка мистецьких виробів і справді приємна товариська розвага.

Карнаваловий Кухонний Комітет для святкування в Шикаґо: Анна Івашко, Гелена Пасіоне, Гелена Олек — голова, Катерина Сабат, Ганна Вербицька та Іванна Куньо.

Проф. Богдан Загайкевич помер у Кренфорді, Н. Дж.

Ірвінґтон. — У неділю 20 серпня 1967 р. помер на 81 році життя відомий громадський діяч, педагог і вчений проф. Богдан Загайкевич, член НТШ і УВАН, сотник УГА, заслужений у відомій Чортківській офензиві. Тіло в похоронному заведенні Литвин - Литвин, на Спрінґфілд Авеню в Ірвінґтоні, парастас у вівторок і в середу о 8-ій вечора. Похорон сл. п. проф. Богдана Загайкевича відбудеться в четвер, а 9-й г. ранку з заведення Литвин - Литвин до церкви св. Володимира в Елизабеті, а потім на звинтар у Бавид Бруку. Ще незадовго перед смертю сл. п. проф. Богдан Загайкевич редаґував реґіональний Перемиський збірник та був активним, як голова Реґіональних Комісій НТШ. Як і вся його родина, Покійний був членом УН-Союзу.

В Канаді створено Перший Євангельський Відділ УНС

По солідній організаційній підготові, яку провів головний радний і обласний організатор п. В. Дідюк, між членами першої Української П'ятидесятницької Церкви в Торонті, із видатною допомогою її активного і діяльного пастора В. Давидюка — засновано тут Перший Євангельський Від. УНС в Канаді ч. 411. Дня 15 серпня ц. р. відбулися дуже успішні і чисельні Загальні Збори, на яких обрано першу управу відділу, що в організаційних початках вже начисляє біля 50 членів.

Велике число наших братів Євангельського віроісповідування, що не тільки в самому Торонті, але і в усіх частинах Канади, згуртовані у різних домінаціях, та зрозуміння існування братсько-допомогової і загально-громадської установи, якою є УНС — дає повну запоруку, що відділ цей як перший стане не тільки одним із більших та кращих, а своїм існуванням й працею заохотить всіх братів й сестер евангеликів вступати в члени УНС, та гуртуючись у відділах при своїх громадах, працювати на Славу Бога і добро українського народу.

В. Дідюк відбуває організаційну поїздку

Головна Канцелярія УНС інформує, що головний радний і обласний організатор УНС Василь Дідюк в половині серпня ц. р. виїхав в організаційну поїздку до Сидней, Нова Шкотія, яка в міру потреби буде тривати там приблизно до кінця місяця. У поворотній дорозі вступить на організаційну працю також до Монтреалю. По закінченні організаційної праці в Монтреалю, розпічнеться організаційна поїздка на Північ Канади, яка буде тривати біля двох місяців та буде проходити таким порядком: Форт Віллям, Су Сен Мері, Судбури і околиця, Кіркленд Лейк, Руан-Норанда, Валдор, Тимминс і Капускейсенґ. Завданням організаційної поїздки п. В. Дідюка є дальша активізація організаційної праці багатьох відділів УНС, організування нових, живіший контакт з українською громадою та її релігійними й громадськими організаціями і провідниками. УНС в Канаді щораз більше розгортає свою многогранну працю та стає потужною громадсько - запомоговою організацією у праці для української громади.

У Канаді відкрили новий український музей

Ґардентон, біля Вінніпеґу. — З нагоди 100-річчя державности Канади і в пам'ять 75-річчя поселення українців у тій країні, в м. Ґардентоні відбулось 16 липня ц. р. урочисте вікриття Українського Музею. У Ґардені є 400 мешканців, всі українці, за вийнятком 4 англосакських родин. Ще перед містечком проїжджі бачуть тут напис: „Гісторікал Сайт" — „Історична пам'ятка". На відкритті виступали з промовами - поздоровленнями та побажаннями успіхів українцям у Ґардентоні й Канаді губернатор-лефтенант Манітобської области Р. Бовлс, кол. міністер праці Канади. Михайло Стар, президент КУК о. Д-р Василь Кушнір та ін., грала духова оркестра, відбувся показ валки авт із зображенням історичного минулого України та початків українського поселення в Канаді. Можна сподіватись, що дуже стара і занедбана, одна з перших українських православних церков у Канаді, церква в Ґардентоні буде також скоро відновлена, як і направлена огорожа біля цвинтаря, де спочивають вічним сном наші піонери. Тижневик „Новий Шлях" з 19 серпня приніс такий опис нового українського музею: „Український музей (вартість проєкту $25,000), ґардентонці заклали в рамках відзначення сторіччя Канади. Ціллю музею є зібрати й зберегти знаряддя, одяг, книги, мистецькі реліквії та всі інші особливо пошановані й дорогі щодо спогадів речі, що їх завезли в Канаду батьки, діди й прадіди. Крім музею заплановано насадження великого парку, будову басейну, спортових майданів та інших розваговиx місць". Головним ініціятором заснування й відкриття Українського Музею в Ґардентоні був п. Василь Онисько. На святі відкриття був один із найстаріших українських піонерів, 86-річний п. Ілюк, який прибув до тієї країни в 1905 році.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

УКРАЇНСЬКІ ВУГРИ МАНДРУЮТЬ ДО БЕРМУДСЬКИХ ОСТРОВІВ

У великому озері на Поліссі Свитязь водяться вугри, яких багато і в різних річках України. „Молодь України" з 6 серпня розповідає читачам про здібність вугрів жити по кілька день без води, мандрувати сушею по росі... „Дивна це риба. Живе собі в річці чи озері, а досягнувши зрілості, залишає рідні місця і вирушає в довгу й нелегку подорож за 11 тисяч кілометрів — до Бермудських і Багамських островів Атлантичного океану, єдиного в світі нерестовища вугрів. „Дорогою смерті" хтось образно назвав цю подорож. І не випадково. Знесилена важкою подорожжю, риба, виклавши ікру, гине. Підхоплені Гольфстремом нащадки пливуть назад до Европи."

УКРАЇНСЬКЕ МІСТО ОДЕСА...

Колосівське „зарубежне" видання „Вісті з України" в числі з липня помістило нарис про Одесу, з якого беремо такі „українські" назви в тому портовому місті: „санаторія „Росія", вулиці Пушкіна, Ласточкіна, Грібоєдовськая, Леніна, Московська і т. д., санаторій „Пріамор'є", інженерна школа ім. Пісарева; всі кораблі, збудовані на кораблебудівельнях у Одесі, носять російські назви; на віддалі 30 кілометрів від Одеси розбудовується нове місто й порт, названий Іллічевськ...

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Більйони для закордону

Нема в Америці багато таких фахівців, які докладно знають, скільки Америка взагалі видаткувала від часу останньої світової війни для закордону, не рахуючи 10-ох більйонів, втрачених на території Китаю, і більйонів воєнної допомоги Совєтському Союзові на підставі закону про позику й оренду, що їх Москва не звернула навіть в дрібній частині. Офіційно протягом років 1945-1965 дано закордонним країнам 102,490,000.000 дол. допомоги прерізного типу: готівковими дарунками, товаровими доставами, довготерміновими кредитами, збудуванням прерізних господарських та культурних об'єктів. Скільки видано на озброєння союзників і „невтральних" — про це ще менше відомо, бо таких даних ніде не оприлюднено. Протягом одного лише 1965 року Америка дала допомогу на економічні й військові цілі разом 68 країнам у всіх частинах світу, не рахуючи субсидій для міжнародних допомогових організацій та „неозначених ближче обширів".

Зрозуміло, що Конґрес схвалює щороку нову допомогу тільки після дуже прикрих дебатів, у яких постійно повторюються ті самі арґументи: 1) найбагатша в світі країна не може відмовити допомоги чи то біднішим союзникам чи економічно недорозвиненим; 2) Америка не може вічно грати ролю „багатого дядька", до якого простягають долоню навіть ті, які замало дбають про розвиток власних джерел прибутку і які не приймають ніяких морально - політичних зобов'язань супроти свого американського добродія і 3) якось дивно, коли з федеральної каси видається більйони на допомогу закордонові, коли водночас самі американські стейти, школи і різні великі економічні проєкти не можуть дістати допомоги з Вашингтону.

Проблема допомоги закордонові — це заворожене коло і постійний „біль голови" для Уряду, Конґресу і найбільше — для сірих громадян - платників податків. Цього року, коли видатки на В'єтнамську війну дійшли до двох більйонів долярів щомісяця, коли бюджетові загрожує дефіцит у 13 більйонів, а Президент домагається підвишки на 10% прибуткового податку — Сенат перевів драстичну знижку суми, що її вимагав Уряд: 3,460.000.000 дол. для економічної і військової допомоги закордонові зредуковано до 2.600 000.000. Щораз більше закріплюється думка, що допомога закордонові повинна бути засобом виключно закордонної політики й оборони вільного світу, а не виявом милосердя, бо Америка не є міжнародною харитативною організацією.

Молодь України

В таборах українських молодечих організацій — Пласту, СУМ, ОДУМ — нині особливо гамірно й людно. Хоча ще майже два тижні до закінчення серпня, себто сезону таборувань, тисячі дітей і молоді вже розпочали готуватись до великої прощальної ватри. На таку ватру до таборів як у ЗДА й Канаді, так і в Бельгії, Англії, Західній Німеччині, прибувають масово батьки, щоб подивитись, чого навчились їхні діти, почути рідних пісень, побачити вправи, адже наша молодь і відпочиває, і вчиться.

Десятки тисяч української молоді на поневоленій Батьківщині також перебувають у піонерських таборах. Але там їм без кінця й краю вдовбують у голови думку, що без комунізму взагалі не може існувати людина, що „Ленін любив Україну", а тому, мовляв, ви мусите любити Росію. Все ж ті десятки тисяч бодай побудуть над морем чи над річкою, адже тобір — тобором. Зате сотні тисяч українських дітей і молоді, особливо з великих міст України, взагалі не знають, що таке табір, навіть піонерський, бо батьки не мають фінансової змоги послати дитину бодай на такий відпочинок. Ще інші сотні тисяч, якщо не мільйони, українських дітей і молоді з родин селян-колгоспників не тільки не знають про табори відпочинку, про організовані культурні розваги — їх змушують щоліта гасати по полях, як „народних дозорців", котрі мають пильнувати, щоб ніхто нічого не взяв з поля; сільські діти й молодь мусять щоліта під пекучим сонцем допомагати збирати колгоспні врожаї . . . Та вже зовсім незавидна доля тієї української студентської молоді, яку щоліта влада примусово відсилає на 2-3 місяці до Казахстану й Сибіру, на так звані „будови комунізму" . . . „Молодь України" з 13-го серпня повідомила, що цього літа тільки до м. Тюмені в Сибіру з України поїхали 8 000 студентів, які будують там „з ентузіязмом рибокоптильний цех та великий склад". Газета хвалиться, що „жадного разу ніхто не спитав: — А скільки заробимо?" — адже відмова їхати на літо в Сибір означає виключення із школи.

Одна молодь одного народу, але як по-різному минає для неї літо тут і літо там!

Богдан Галайчук

МОБІЛІЗАЦІЯ ЛАТИНОАМЕРИКАНСЬКИХ УРЯДІВ

(1)

Буенос Айрес. — Конференція Латино - Американської Солідарности (ОЛЯС), яка закінчилася 11 серпня, принесла поразку СССР та льояльним супроти нього комуністичним партіям, очоленим на цьому континенті венесуельською партією. Переміг Китай, дармащо зґістеризований, схаотизований, на межі громадянської війни; і дарма, що його доктринальна позиція протиставилася совєтській не під китайською, а під латиноамериканською етикетою.

Кремль здавна передбачав ту небезпеку, і тому вислав на Триконтинентальну Конференцію Солідарности (яка відбулася в січні минулого року також з участю азійських та африканських представників) віце - прем'єра Решідова, який обіцяв збройну допомогу „національно - визвольним" війнам. Решідов, сказати б, роздвоївся і виступав не як член совєтського уряду, а як приватна особа, як представник якихось ближче неокреслених громадських організацій.

Невідомо, чи Москва сподівалася, що її, білими нитками шита, фікція пройде щасливо, чи пішла на калькульований риск у дипломатичній площині — досить, що совєтська спроба сидіти на двох стільцях скінчилася повною невдачею. Латиноамериканська реакція була дуже гостра в многобічній площині ОАС і, зокрема, в двобічній площині, збоку Перу й Уруґваю. Врештірешт всі „повпреди" втрималися на своїх постах, але з Монтевідео таки вилетіло кілька комуністичних дипломатів і квазідипломатів нижчого ступня. І, що важніше, уруґвайський уряд використав нагоду, щоб покінчити з діяльністю місцевої совєтської амбасади, яка здавна була відома як осередок субверсії на південну частину континенту. Годі твердити, щоб на дальшу мету виступ Решідова не пошкодив совєтському престижеві: латиноамериканські марксисти були, очевидно, розчаровані, коли Москва, притиснена латиноамериканською дипломатією, „сприватизувала" свого віце - прем'єра, який так щедро обіцяв збройну допомогу.

Після того Політбюро мусіло прийти до висновку, що „лучче було б не ходити", і що на майбутнє нема чого шукати в ОЛЯС'і. На останній конференції безуспішно пробували були боронити московську позицію лише представники „казьонних" компартій.

Як мотто до осуду совєтської лінії, в гаванських резолюціях з 11 серпня можна прийняти Шевченкові слова „і немудні премудрих одурять". Лінія, витичена електронічним мозком у кремлівській лябораторії, зустрілася з осудом розексальтованої, розхрістаної, бородатої частини латинської „гнівливої" молоді — нетерпеливої, емоційної, жадібної скорих успіхів. А совєтська лінія вимагає саме терпеливости, бо вона обчислена на довшу мету. Програ психологічна: Кремль не вмів знайти спільної мови з сьогоднішньою молоддю.

Це, до речі, справа не легка. Автор цих рядків не є психологом, а тому не може дати об'єктивної, наукової аналізи конфлікту поколінь так, як він представляється сьогодні; воліє оминати також дешевих сарказмів у тоні „олд енґрі мен-а". Не відкриває Америки, коли стверджує, що, наприклад, для того, щоб співак став „ідолом молоді", він мусить зірвати з фризієром, так як це зробили відомий англійський квартет і безліч менш успішних імітаторів. І взагалі, щоб мати успіх серед молодого покоління, краще шукати кравця у Ґрінвіч Вілледжі, ніж на 5-ій Евню. Брежнєв і Косиґін мають добре скроєний одяг та дбайливо зав'язані краватки, тим самим вони буржуї і не можуть витримати суперництва з Кастром, що має розчіхрану бороду та ходить у солдатській шинелі.

Нетерпеливість притаманна молоді взагалі, не лиш сучасному поколінню. „Тридцятники" на західньоукраїнських землях пам'ятають („сама колись дівувала, теє лихо знаю"), що збройне повстання, чи пак (після 1929 року) революція куди більше переконувала їх, як так звана муравлина праця на народній ниві. Але, слід підкреслити, такий вибір випливав не лише з молодечого темпераменту, але й з реалістичної оцінки ситуації: послідовна політика польського уряду не лишала ніяких ілюзій відносно другої, тобто нереволюційної, дилеми.

Годі те саме сказати про латиноамериканську альтернативу: якщо б кастристи не були запаморочені китайською гурра - революційною фразеологією, вони оцінили б як слід совєтську мирну коекзистенцію під кутом революційної стратегії. Хіба зовсім безнадійні „люди доброї волі", типу старенького американського інтернаціоналіста, проф. Кінсі Райта, не відрізняють совєтської концепції коекзистенції від західньої. Не знають історичної промови, яку Хрущов виголосив у Новосибірську ще під кінець 1959 року, вияснюючи, що для СССР коекзистенція зводиться до зренення зі збройної, але не з економічної, політичної та ідеологічної боротьби. І хіба зовсім безнадійна „людина доброї волі" могла добачати тут перехід з холодної війни на „мирну конкуренцію", у якій, мовляв, комуністичні держави мали випередити Захід виключно завдяки економічній перевазі їхньої плянованої економіки. Бо, насправді, у понятті політичної та ідеологічної боротьби прегарно містилася субверсія, що її Москва здавна систематично й успішно вела без крикливої реклями, яка ввійшла в моду у Гавані, починаючи від січня минулого року, тобто від часу Міжконтинентальної Конференції Солідарности.

(Закінчення буде)

Ірина Павликовська

У КРАЇНІ КОНТРАСТІВ І ВЕЛИКОЇ МАЙБУТНОСТИ

(2)

Провід Конференції знаходився в руках молодих жінок, народжених в третьому поколінні в Бразилії, які вільно володіють українською мовою.

Після Конференції

Стараюся побачити головні будинки Куритиби. Оглядаємо палату губернатора, що відбувається з певним церемоніялом і обов'язково з чорною кавою. Я не можу пити міцної кави, і О. Борушенко рятує мене, випиваючи мою філіжанку. Огляди тривають довго, як і все в Бразилії. Сама палата — чудовий модерний будинок з видом на головну вулицю, із великим смаком удекорованими залями. Побіч плянуться нові державні будови.

Впрост з цієї люксусової палати їдемо на другий кінець міста, де заходами міської управи побудовано 400 критих дахівкою невеликих домиків з малими садками для бідних робітників. Проте, деякі робітники уже зреґнували з тих домиків і вернулись до своїх дерев'яних халуп - „шеків" над водою. „Шеки" — це маленькі будки, збиті з дощок, де приміщується ціла родина — батько, мати і босі, обідрані діти. Біля такої будки звичайно пес. З ріки беруть воду, в ріці перуть білизну і миють начиння. Це автохтони, мішанці індіян і чорних.

Такої біди і нужди я давно не бачила. І в тих коротких годинах я пізнала Бразилію! — Велика модерна палата і — „шеки". Такі контрасти в цій великій і багатій на природні скарби країні. Зате українська Куритиба захоплює.

Українська католицька катедра домінує над містом, а друга церква в середмісті будується. Дві православні церкви. Хліборобсько - Освітній Союз, який саме відзначає 45-ліття своєї діяльности, має новий прегарний будинок з великою залею для зборів, приміщеннями для всіх споріднених організацій і кількома кімнатами для студентів. Там міститься й редакція тижневика „Хлібороб".

Т-во Прихильників Української Культури має також прегарний будинок з великою залею, читальнею, бюром і господарськими приміщеннями. СС. Служебниці ведуть колеґію і інтернат для дівчат. Побіч української католицької катедри Інститут Катехиток зі школою, де вивчають домашнє господарство.

Відвідую багато родин, які сердечно нас гостять. Українські професіоналісти, професори, власники торговельних підприємств мають чудові хати, модерні меблі. Не забули відвідати й могил наших визначних діячок: Клавдії Ващенко, паніматки Кульчинської, Доллуд і Хоми. Цвинтар тут інакший, як у нас.

В лісах південної Парани

Згідно з пляном вибираємося відвідати наших поселенців, що в більшості працюють як хлібороби в південній частині Парани. Разом українців в Бразилії є 120.000, і власне найбільше скупчення їх у пралісах, де 75 років тому поселив їх уряд.

Парана — це великий, але рідко заселений стейт з 7 мільйонами мешканців. Перед нами тура на 1.500 кілометрів. Їдемо вчвірку: інж. Ольга Бандура з Арґентини, д-р І. Рибка, голова жіночої організації Бразилії, проф. Оксана Борушенко, дослідник поселення при університеті Парани і я.

Малий „фольксваґен" ледве вміщає нас з нашими валізками. Я висловлюю сумнів, чи видержить це авто дорогу, але проф. Оксана гордо заявляє: „Мій „Фріц" відбув ще не таку!" Вона їздила ним по цілому стейті, збираючи матеріял до історії поселення.

Їдемо увесь час вгору, серед лісів до Прудентополісу. Дорога досить добра, але мало бензинових стацій і мало орієнтаційних знаків. Мальовничі гірські околиці. Звертають на себе увагу бразилійські сосни: їхні верхи, наче парасолі. „Це наші пініори!" — гордо кажуть бразилійці. Це не тільки краса, але також їхнє багатство.

Прудентополіс

Це невелике з 35.000 мешканців місто, де почалося релігійне життя українців-католиків. На горі красуються велика церква і монастир оо. Василіян, далі — матірній дім і школа СС. Служебниць та шпиталь. Побіч церкви просторе забудовання. Це Інститут Катехиток св. Ольги зі школою, інтернатом і захистком для бідних дітей. Тут же редакція тижневика „Праця" і журналу „Місіонар" з модерною друкарнею та новою книгарнею. Цей комплекс будинків займає третину міста. Населення — майже самі українці.

ОО. Василіяни прибули до Бразилії в 1896 році разом із першими поселенцями. Вони й досі обслуговують тут більшість українських католицьких парафій. В Прудентополісі головний їх осідок, де ведуть вони гімназію, в якій учиться 120 хлопців. В школі навчають також українознавства. В її будинку приміщено частинно духовну семінарію. Інша частина семінарії знаходиться в місцевості серед лісів. СС. Служебниці мають 42 станиці по селах і містечках.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

ЛІТО І ДОЗВІЛЛЯ

Літо, свіже повітря, зелень і вода приносять чимало користи для нашого фізичного та душевного здоров'я, але й криють у собі іноді неприємні речі.

Так звана „сінна гарячка", яка рідко коли має щось спільне з сіном і не є ніякою гарячкою, в Америці з прославленою назвою „гей фівер" — це чергова небезпека літа, зокрема пізнього, але цим разом для носа і очей.

Люди, вразливі на пилок (пори) деяких трав та дерев, починають чхати, з носа їм тече, очі сверблять і сльозяться. Це неприємне, часом нестерпне явище утруднює дихання, зокрема носом. Лікування, майже як правило, необхідне. Лікар скаже, чи потрібне лікування лише сезонової гарячки, чи постійної після впорскування певних доз екстракту з відповідного пилку, щоб виробити у хворого відпорність до певних трав чи зілля і усунути чхання. Часами помагає, коли людина, будучи вразливою до певних трав чи дерев, переїздить у такі райони, де їх нема. Люди, які переїжджають з Каліфорнії до Ню Йорку і навпаки, повністю виліковуються.

Коли молоді люди або діти мають таке сезонове чхання й інші симптоми, їм потрібно поради лікаря, бо іноді невинне капання з носа може перейти в бронхіяльну астму, дуже неприємну, з поганими наслідками хворобу. Очевидно, тут мається на увазі лише цю форму астми. До цієї проблеми ми ще повернемося.

Говорячи про алергію, себто високу вразливість до певних трав та зілля, треба пригадати одне зілля, що дошкульно дається взнаки мільйонам людей. Це — лісова трійлива кропива, що її в Америці називають „пойзен айві". Вона не має нічого спільного з нашою славною українською кропивою, що росте серед бур'яну. Ця заввишки однієї стопи рослина росте групами, але одним - двома стеблами і характерна своїми трьома листками. Її повно по лісах Америки і Канади.

Люди, вразливі до „пойзен айві", при найменшому дотикові до нього дістають болячі і сверблячі висипки на шкірі, часами з великими міхурами. Іноді реакція така сильна, що таких людей треба лікувати в шпиталі. Часто говорять, що така висипка поширюється по всьому тілі. Це невірно. Це люди її самі переносять. Бо, маючи висипку в одному місці, людина звичайно чухає це місце, а потім на своїх нігтях переносять отрую на інші місця тіла. Вразливим людям варто знати, що коли вони торкаються висипки, їм слід зараз же помити руки гарячою водою з міцним милом.

Взагалі мило і вода найбільші помічники при зустрічах з цією кропивкою. Коли вже колись хтось мав висипку, то при кожній зустрічі з капосною рослиною мусить: поперше — змінити одежу і віддати її до прання або чищення, а подруге — всі місця тіла, які могли торкнутись кропиви, як слід помити водою з міцним милом, щоб усунути всі сліди отруї, яка може загніздитись навіть у порах шкіри. Це чи не найкраще лікування ще перед тим, як появиться висипка. Саму ж висипку, зокрема з міхурами, не можна легковажити. Вона часами дає інфекції з поганими наслідками.

Діти, а то й дорослі іноді нарікають після купання в озерах та річках на сверблячі міхурці і ранки на ногах. Дивуються: звідки вони взялись? Це — дарунок води у формі грибка, якого повно на берегах. В таборах діти після купання в озері повинні мити ноги криничною водою.

Грибкова інфекція — одна із причин, чому хлорують купальні басейни: хлор убиває заразки інфекції. Звичайно хлорований басейн має специфічний, хоч і далекий від поганого, запах. При появі інфекції на ногах міцне мило і вода припинять її, але при міхурах і ранках треба її лікувати.

Грибкова інфекція іноді попадає у вуха. Її часто мають діти влітку. У таких випадках вухо навіть може не боліти, бо це інфекція здебільша зовнішнього каналу вуха. Але при тому виділяється неприємного запаху гній, який часом переноситься у середнє вухо і дає прикрі ускладнення включно з абцесами та пошкодженням слуху. У випадках, коли з вуха дитини тече, необхідно послати її чимскорше до лікаря.

Коли ваші діти їдуть до табору, то чи ви певні, що вони забезпечені проти дитячого паралічу, т. зв. поліо чи поліомієліту? Літо — сезон цієї хвороби. В Америці вона майже зникла, але коли появляється — наслідки жахливі. В зв'язку з тим, що раніше дітей щепили проти цієї хвороби, а потім перейшли на сироватку, яку діти п'ють — часто батьки не мають повної картини, наскільки їхні діти забезпечені. Лише повна доза трьох форм сироватки проти поліомієліту, зажита у відповідних інтервалах часу, дає повне забезпечення. Впорскувана сироватка, т. зв. вакцина Солка, також дає охорону, але при тому потрібно щороку або щодругого року брати посилюючі застрики.

До речі, якщо ви їдете на озеро ловити рибу і берете з собою дітей — чи певні ви, що всі вони забезпечені проти правця, т. зв. тетанусу? Майже виключене, щоб хтось із дітей не загнав собі гачка з вудки десь у палець або ногу. Здебільша це проходить без ускладнень, але коли інфекція тетанусу попаде під шкіру, тоді навіть сучасній медицині важко врятувати дитину. У кожній країні, навіть високого медичного стандарту, щороку вмирає від цієї хвороби багато сотень людей.

А чи захопили ви з вудками, гачками, купальним одягом та іншим причандаллям звичайну аспірину, кілька бандажиків, антисептик, мікстуру проти розвільнення шлунку, яке часто трапляється влітку, щось проти звичайного кашлю? Бож часами кілька хвилин уваги і кілька долярів видатку забезпечать вам гарний спомин про літо, дозвілля і всі блага, що їх посилає нам мати природа.

● **Організація кольорових мешканців Британії вимагає,** щоб поставити під суд Дункана Сандіса, колишнього довголітнього міністра в різних консервативних урядах, зятя Вінстона Черчилла. Дункан Сандіс, який все ще грає видатну ролю в англійському громадсько-політичному житті, заявив в телевізійному інтерв'ю, що коли кольорові далі напливатимуть у великій кількості до Британії, то воно доведе до таких самих расових заворушень, як вони відбуваються в Америці. Він висловився теж рішуче проти мішаних расових подруж.. В Британії існує закон, який карає гривною до 2.800 дол. і в'язницею до двох років за спричинювання расо-

Михайло Данилюк

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

(37)

Згодом Вихор вернеться у свій район, а Блакитний з Тріскою проберуться у Вишневецький район відвідати Вишню з його „Вільним Козацтвом". Коли все піде гладко — підуть аж у Шумські ліси, щоб зв'язатись із загоном „Вільної України". Тим загоном також зацікавлений Крук і просив Блакитного, щоб взяв його зі собою. Вишня кривився, але Блакитний обіцяв Крукові, хоч і тепер вагається.

Уже скоро весна. Сьогодні свято Стрітення і надворі відлига. А старі люди кажуть, що як півень нап'ється на Стрітення води з калюжі — весна прийде скоро. Усі вважають, що треба поспішати.

ПЕРША ТРАГЕДІЯ

23 лютого 1943.

Якраз учора повернувся Блакитний аж з-під Шумська, закінчивши свій довгий рейд, і мав оповідати про події в терені. На вечір була скликана нарада до Команди.

Вона не відбулась. Блакитний лише вспів розказати, що рейд був добрий, зокрема поза Шумськом, де він і затримався. З Круком не зустрічався. Троян, Шкляр і Шпак з організаційної сітки, а також Лисий з Команди домагались вияснити справу атентату на М. Семенюка в Бережцях минулого місяця і розслідити, хто його виконав: большевик чи хтось у запалі міжусобиць, із сітки Ілька. Блакитний подався. Крук сердитий. Відносини напружились.

Зрештою, ніхто не мав охоти про ці речі говорити. Нарада відбудеться за кілька днів.

Біля четвертої години по полудні ґестапівці арештували шістьох знаних громадян: лікарів Петра і Ганну Рощинських, Юрія Черкавського, Йосипа Жиглевича, сотника Гарячого і вдову Лебедівську. Забрали до в'язниці і за дві години розстріляли. Це — перші жертви зорганізованого терору після знищення жидівського ґетто. Значить, німці добираються й до нас . . .

Причиною арешту, яким розпочався давно плянований терор, було вбивство німецького жандарма десь в околиці Вікнин, недалеко Вишневця, хлопцями з групи Крука. Жандарма поховали, а сьогодні почали арешти і розстріли. Ґестапівці заходили ще до кількох хат, але попереджені нашою поліцією люди повтікали.

Удар, безперечно, великий. Подружжя Рощинських — це не тільки загальновідомі лікарі, але й люблені та шановані цілим повітом люди. Їх небіж Черкавський — син колишнього сенатора від тутешніх околиць, Жиглевич — відомий довгими роками діяч, сотник з часів визвольних змагань Гарячий — викладач білокриницької лісової школи і великий приятель молоді. Все це, разом із іншими — болюча втрата.

Тіл розстріляних не видали. Боялися спонтанної реакції населення. Закопали попід муром в'язниці там, де й большевики закопували свої жертви. По місті тепер ходять сильно озброєні патрулі жандармів.

Крем'янець у жалобі, болі і люті.

Коли б німці затримали арештованих хоч кілька день — безперечно їх пробували б відбити. Може тому їх зразу ж її розстріляли, щоб не повторилась історія Дубенської в'язниці з минулого місяця. Хоч видається, що німці таки хотіли завдати великого психологічного удару і показати, що вони можуть без слідства і суду розстріляти кожного.

Раніше жиди, тепер ми. Треба очистити землю для „лебенсравму". Оце вам західня культура!.. Змести все з лиця землі — і будувати нову імперію новітніх, диких ґотів.

Змести все — це таки дослівно. Ось після знищення населення ґетто у підвалах ховались ще ті, яких не витягли у дні мордування. А Крем'янець старовинне місто, яке переживало татарські напади, і стоїть воно на розгалуженій системі підземних ходів. Ці підземелля люди будували століттями, бож згідно з історичними джерелами самих лише татарських нападів на Волинь було сорок п'ять, починаючи від Батиєвого. А скільки їх було в останніх роках сімнадцятого століття! Крем'янець із своїм замком завжди притягав до себе напасників. Отже люди розбудовували підземні льохи і проходи, щоб хоронитись. І коли німці минулого вересня знищили населення ґетто — чимало жидів поховалося по таких підземеллях. Немов у часи татарських нападів . . .

Один з еліти українського Шикаґа

Д-р Семен Кочій

Серед шикаґівських українців активних в громадському житті на протязі довших років та типічних своєю натурою безумовно треба назвати д-ра Семена Кочія, якому цього року сповнилося 70 років трудового життя. Хто з місцевих українців не знає масивної постаті з завжди життєрадісною усмішкою та приязним виразом очей, і завжди з довгою сигарою в устах! Хто не знає д-ра С. Кочія — цю ходячу енциклопедію історії заселення й розвитку громадського й церковного життя в Шикаґо? При кожній зутрічі з ним Ви почуєте не один епізод або й цілу повість як не про якогось колишнього шикаґівського суспільного діяча, то про цілу колишню або й теперішню українську організацію.

Д-р С. Кочій — це клясичний приклад української працьовитости бо, мовляв, всяка праця, коли вона чесна, є добра для осягнення вищої мети.

Він селянський син Степана й Євдокії Кочій з с. Плесківці, Тернопільського повіту. Приїхав він в Америку до Шикаґо в 1912 році, коли мав 14 років. Першим щаблем тієї драбини, по якій він поступав в боротьбі за життя і піднісся аж до ступеня фахівця доктора дентиста, була помічна праця в друкарні, де він спочатку накладав папір на машину, і де пізніше став друкарем. Там він працював 5 років, відвідуючи вечорами курси англійської мови. В рр. 1917 - 20 він здобув середню освіту в „гайскул" в Валпарізо, Індіяна. В 1924 р. закінчив студії в „Прімедікел Коледжі" Шикаґівського університету з ступенем бакалавра. Потім працював як бактеріолог і гістолог в Шикаґо Борт оф Гелт. По трьох роках, зібравши трохи грошей для дальших студій, вступив в Нортвестерн університет, який закінчив в 1931 році з відзначенням. На тому ж університеті він, як добрий фахівець, на протязі 20 років працював як інструктор дентистичної хірургії. Крім того, на протязі 4 років він був співробітником в ляборторії світової слави гістолога Александра Максимова. Тоді ж, після стейтових іспитів, д-р С. Кочій відкрив свою дентистичну канцелярію в центрі українського Шикаґа, де її веде і досьогодні, користаючись успіхом своїх вдоволених пацієнтів.

Так представляється його кар'єра.

Далеко ширший діяпозон його участи й діяльності на полі громадської служби українській справі та своїй українській громаді.

Зразу ж, по приїзді в Шикаґо він вступив до хору ім. Лисенка та до драматичного гуртка при церкві св. о. Миколая і брав в них участь до закінчення студій. За студентських же часів він викладав українську історію, географію і літературу в Самоосвітньому гуртку Української Молоді. Від 1913 року, як співосновник, був членом духової оркестри ім. Т. Шевченка на протязі всього її існування. В 1923 р. став учителем українознавства в дяківській школі св. о. Миколая. Він же організував в 1925 році духову оркестру з малих хлопчиків. На протязі кількох років був секретарем Горожанського Клюбу, який виконував ролю української суспільної опіки.

В 1931 році був рекордовим секретарем 221-го від. Укр. Народного Союзу — Братства св. Стефана, а від 1935-го року і досьогодні є тростистом цього Братства. В 1933 році був основником Ліґи Української Молоді Північної Америки, а згодом і одним з основників Організації Українських Професіоналістів в Америці. В рр. 1934 - 1952 був першим предсідником Комітету будови цілоденної парафіяльної школи св. о. Миколая, а від 1952 р. став членом нового Комітету для будови більшого будинку тієї ж школи. Між іншим, згадати треба, що цій школі д-р С. Кочій зробив княжий дар, подарувавши їй свою багату бібліотеку. В р. 1941 був предсідником Світського Комітету для організування Евхаристичного Конґресу Східніх Обрядів. Тепер д-р С. Кочій, крім згаданого становища в Братстві св. Стефана, є діяльним членом 55-го відділу „Провидіння", Лицарем Колюмба та членом всіх лікарських і дентистичних організацій та ще донедавна, на протязі 6 років був адміністратором фахового журналу „Лікарський Вісник".

Це образ тієї служби своїй громаді д-ра С. Кочія на протязі понад півстолітнього його перебування в українській шикаґівській метрополії. Свої нариси про минуле цієї української громади він частинно вилив на сторінках місцевого часопису „Українське Життя" в 1961 - 62 роках під заголовком: „Початки українського Шикаґа". Але для повної монографії історії тутешнього нашого суспільства у д-ра С. Кочія лежать ще систематично зібрані матеріяли в його рукописах.

Ще пару слів про його подруг життя. Д-р С. Кочій ще за студентських часів одружився в 1924 році з Евдокією Будник, яка вельми допомогала йому, заробляючи своєю працею потрібні на студії кошти. Року 1956-го вона померла. Вдруге оженився він 1958 року. Його дружиною стала Стефанія Костів, ідейна пластунка, яка стала його другом всього дальшого життя, бувши також сама працьовитою громадською діячкою. В Ріднім Краю була вона бухгалтеркою „Маслосоюзу" в Стрию, а в Шикаґо є довголітньою секретаркою 472-го Пластового відділу Укр. Нар. Союзу.

Так представляється сильветка нашого Ювілята в усіх проявах його життя й невсипучої праці.

Антін Купчинський

Наша молодь, що є прикладом

Повідомив мене давній мій приятель з Айленд Саск., Канада, що його унучка закінчила університетські студії, і я постановив зробити їм несподіванку. Для мене, старшого вже віком, та ще й не зовсім здорового, така далека подорож була б тяжкою, та я не міг відмовити дідусям, їх доні, і моїй похресниці, яку я колисав і бавив сорок два роки тому на канадійських фармах та її донечці, якої якої я ніколи не бачив.

Я приїхав несподівано на її подвійне свято, і ми раділи спільно її науковим успіхом.

Не мала нагоди вчитися в українській школі, бо виростала між чужинцями, але українську мову знає дуже добре і в слові і письмі. Українськими справами цікавиться і горда зі свойого галицько - українського селянського роду.

Вона мала два місяці, як лишилася сиротою без батька, бо мати вийшла заміж вдруге, і Ганя досі під опікою дбайливих дідуся і баб ці.

Старенькі доложили всіх старань, щоб день ґрадуації їх унуки був саяточним і незабутнім.

Запрошуючи на це небувале свято родину, знайомих і друзів, не забула ґрадуантка про свою добру першу виховницю з дитячих літ.

30-го липня 1967 р. Ганя відзначала 23-тю річницю з дня свого народження і свою ґрадуацію.

О год. 2-ій по полудні, зійшлися гості до просторої залі французької школи. За почесним столом сиділа ґрадуантка з дідусем, бабцею і всіми своїми виховниками-професорами.

В промові подякувала вона своїм дідусям по-українськи за їх труди, батьківську опіку і матеріяльну поміч.

Зворушена до глибини серця прирікала своїм дідусям, що ніколи їх не забуде. Вона сказала: Ви, дідусю і бабцю, тяжко працювали в поті чола. Той гріш, вами запрацьований, допоміг мені осягнути те, чого я собі бажала. Ще раз дякую вам, мої дорогі дідусю і бабцю! — і розплакалася та довго не могла прийти до слова. Вона зворушила всіх гостей до плачу. Вона дякувала всім приoутнім, які прийшли звеличати це подвійне для неї свято. Говорила трьома мовами: по-українськи, англійськи і французьки. Ґрадуантка по-французьки сказала, що їй приходилося не раз дуже тяжко, бо мусіла помогати бабці в господарській роботі, але Бог їй допоміг здобути освіту. Вона дякує Богові, дідусеві і бабці, яким до смерти цього не забуде.

Професор каледжу побажав ґрадуантці добрих успіхів в праці, яка її чекає. Він звернувся до дідусів: — Ви, старенькі виховали свою унуку в християнському дусі і дали їй високу освіту, за те маєте від неї, щирі слова подяки, які малохто чує від своїх дітей, а не унуків. Він сказав, що молодь українського походження часто величається добрими успіхами у вільному саіті.

Дуже багато осіб виступали з промовами й побажаннями. Дай, Боже, щоб таких добрих українських осіб, як ця ґрадуантка Ганя, було якнайбільше!

Теодор Федоришин

Американські білі журавлі

Американський білий журавель (Whoopingcrane, Grus americana) ще далі загрожений вимиранням. Один журавель менше перезимував у Тексасі минулої зими, як у 1966 р. Це значить, що число цих величавих птахів виносить тепер 43 (38 дорослих і 5 молодих) у порівнянні із 44-ма, які весною 1966 р. відлетіли на гніздження до Канади. Дуже повільний темп розмноження цих птахів спричинений тим, що кожна пара дорослих птахів нормально вирощує з двох знесених ясць тільки одно пташення. Але і той один птах рідко коли досягає повнолітности так, що приріст цілого стада зводиться до одної особини річно. Щоб тому запобігти, консерватори у Канаді і ЗДА розпочали штучне виляганння цих журавлів з ясць підібраних в Канаді з шести окремих гнізд. В цілі інкубації цих ясць перевезено їх літаком до станції осередка ioслідів над дичиною (Wildlife Research Center) що находиться у Петаксент (Patuxent) близько Лорел, Меріленд. Вже вилягл oся з них п'ять пташенят, бо одно, що почало вилуплюватись у часі лету, завмерло. Їх годують, личинками мучного жука (Tenebrio molitor) відомим кормом для птахів.

Цей досвід, це перша спроба вивести стадо білих журавлів, яких можна б було повернути назад до природи. Годиться згадати, що крім 43 вище згаданих журавлів на свободі жиае ще 8 штук по різних зоопарках. Разом з п'ятьома нововиляглими світове число американських журавлів виносить тепер 56.

Т. К.

У програмі Тижня Поневолених Націй у Питсбурґу Михайло Комічак, директор української радіопрограми і секретар Комітету Тижня Поневолених Націй у Питтсбурґу, представляє д-ра Никласа Нираді, колишнього міністра Мадярщини, який був головним промовцем на зібранню в готелі Рузвелт, скликанім 17-го липня для відзначення Тижня Поневолених Націй. У цьому відзначенні, що відбулося у формі бенкету під час обідової пори, взяли участь представники братських організацій, робітничих спілок, Міської управи, та українці, мадяри, поляки, словаки, лотиші, чехи і литовці. Публіка складалася із 125-х осіб, переважно англо-саксонського походження. Були заступлені преса, радіо і телевізія. Промовляли також суддя Стейтового Найвищого Суду Пенсильвенії Михайло Мусманно, бувший стейтовий сенатор Стейсі і полковник Роквелл. Програму відкрив о. декан Ярослав Данильчук.

Бріджпорт, Конн.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ФЕСТИВАЛЬ

2-го липня відбував Інтернаціональний Інститут свій традиційний фестиваль, в якому брало участь багато різних національностей. Наш 73ий відділ СУА також був там заступлений.

На ширших сходинах вибрали ми окремий комітет, який зайнявся справою підготовки до фестивалю. Пані Папроцька працювала як зв'язкова між СУА і Інт. Інститутом. Пані Жеребецька зайнялася виставкою нашого народ. мистецтва. Їй до помочі були пані Папроцька і пані Романів. Був також український стіл із печивом і нашими народ. стравами, яким зайнялись пані Г. Болонна, М. Михайлович і Т. Галькевич.

В імпрезовій частині виступала танцювальна група „Дніпро" під проводом панни Р. Станішевської. Три панни, — доні о. Пастухова — грали на бандурі. Наші виступи дістали найбільше оплесків.

А вже найбільшою радістю було для нас, коли оголосили, що королевою фестивалю стала панна Леся Бурій. Це почесне місце дістала знов українка другий раз під ряд. Панна Ірина Цап, минулорічна королева, святочно передала корону новій королеві — панні Бурій.

До звеличання цього фестивалю багато членкинь нашого Відділу допомогли своєю працею, за що всім належиться щира подяка.

О. Сусла

„Кенедієн Фільм Борд" випустив мистецький фільм з участю 15 етнічних груп

Торонто. — „Канадійці вміють танцювати" — так зветься новий короткометражний фільм, випущений Канадійською Крайовою Фільмовою Радою, яку очолює п. Левко Косар. висвітлення кінофільму триває 23 хвилини. Фільм відображує танцювальні виступи 15 етнічних груп у Канаді із своїми народними танцями. Глядачі мають нагоду любуватись виступами, французів, естонців, поляків, словінців, македонців, словаків, італійців, гавайців та ін., в тому й українців. Українську групу репрезентує дуже вдало танцювальний ансамбль „Калина" з Торонта. Мистецький кінодокумент вже демонструється в Едмонтоні, як додаток до повнометражного художнього фільму. Як повідомив тижневик „Українські Вісті" з Едмонтону, з 3-го серпня, український ансамбль презентується найкраще, і „тому заслужено збирає бурю оплесків від глядачів". На фоторепродукціях з кадрів того фільму зображено юнака-танцюриста, що йде навприсядки, на тлі двох дівчат, на іншій — група української молоді в народній ноші і всі вони, дійсно, „як мак процвітають".

В АМЕРИЦІ И У СВІТІ

ВИЯВЛЯЄТЬСЯ, ЩО НЕ БУДЕ НОВОГО поділу на виборчі округи згідно з рішенням Найвищого Суду ЗДА про те, що всі округи повинні бути рівні щодо числа населення, бо кожний виборець має мати один голос, а всі голоси є рівні. Внаслідок переселення людей із сільських районів до міст виборчі сільські округи були значно менші щодо числа населення, як міські, вибираючи одного конґресмена, як це було і в міських округах. Палата Репрезентантів і Сенат схвалили різні тексти законопроєкту в цій справі, і спільна конґресова конференція не може узгіднити різниць в цих текстах, тому на цій сесії Конґресу не буде схвалений новий законопроєкт в цій справі.

Софія Наумович

ДВІ ОПЕРИ В ПАРИЗЬКІЙ СТУДІЇ

Впертий у своїй виховній праці та винахідливий в укладанні програм щорічних концертів - попісів своїх учнів, маестро М. Скала-Старицький здивував наново слухачів цьогорічного концерту 1. 7. 1967 у залі Плеєль - Дебюсі.

Коло його учнів поширилося ц. р. французами, яких він уводить у світовий репертуар, а його українські учні вивчають рівнобіжно як українські, так і чужинецькі музичні зразки. З цієї складної ситуації зродився цікавий плян: дати в одному концерті уривки та арії з двох опер: „Зачарованої флейти" Моцарта німецькою мовою і „Запорожця за Дунаєм" — українською. В одній і другій опері виступали українці і французи. Треба відмітити, що коли співали Моцарта напам'ять, то французи мусіли послуговуватися картками з німецьким текстом. Поза тим усі вони так же совісно й захоплено виспівували дуети Папагена з Папагеною, як і Карася з Одаркою. Тільки арію Султана співав Жерар Дозат по - французькому.

У „Зачарованій флейті" арію „Трьох Дам" виконували: Одарка Андріїшин, Уляна Чайківська і Ляриса Вітошинська. Паміну співала О. Андріїшин, Папагену — У. Чайківська, Таміна — Василь Бідник, Папагена — Ж. Дозат, Зараcтра — Данило Ганяк. Крім того, арію Тоски співала Л. Вітошинська, арію Логенгріна Рене Тавера, — обоє по-французькому.

У „Запорожцеві за Дунаєм" арію Карася виконував Данило Ганяк, Одарки — У. Чайківська, Оксани — О. Андріїшин, Андрія — В. Бідник, Султана — Ж. Дозат. Акомпаніював на фортепіяні „Плєєль" Жорж Вернер.

Публіка, яка складалася по - половині з українців і французів, уже з першого тріо „Дам" увійшла в чар цієї Моцартової апери-казки, який так помолодечому свіжо зуміли передати юні співаки. Особливе признання здобув відомий бурлескний дует Папагена з Папагеною (Чайківська - Дозат) та соло й дует Паміни з Папагеном (Андріїшин-Дозат).

Дві важкі арії з „Тоски" й „Льогенгріна", які відспівали одна з найможливих учнів Студії (Вітошинська) та заавансований уже співак (Тавера), показали, що наш маестро так же добре вишколює сирий матеріял (першої), як і виправить та правильно поставити голос (другого).

Одначе справжній успіх та очевидну перевагу над „Флейтою" здобув у публіки, — без огляду на її національність, — наш безсмертний „Запорожець", якого Студія співала вже вдруге, отож із великою свободою та в знаменитій, голосово і сценічно, формі. Слухове враження підсилювали українські костюми та весела, природна міміка, зокрема в Одарки й Караса (Чайківська — Ганяк). Романтична пара Оксана й Андрій в чудовому дуеті „Чорна Хмара" була просто неперевершена! Загальну веселість і тепле признання викликав Француз Дозат, який виспівував французькою мовою красу української природи „Кель бо пеі е кель пейсаже!"...

Кінцева молитва (Василь Бідник) увінчала концерт справжнім тріюмфом, зокрема серед французів, які звикли палко реагувати на мистецькі прояви, тоді як українські глядачі завжди більш стримані. І нам приємно було ствердити, що наш Петро Гулак-Артемовський одержав явну перемогу над композитором тієї слави й величі, що Вольфганг Амадеус Моцарт.

В ТАБОРІ ЄГИПЕТСЬКИХ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ

Взяті в полон під час ізраїльсько - арабської війни єгипетські вояки зустрічаються з представниками Червоного Хреста в одному із таборів для військовополонених на території Ізраїлю.

Понад 10,000 осіб на Успенському відпусті в Словтсбургу, Н. Й.

Словтсбург, Ню Йорк. — У неділю на свято Успіння Пречистої Діви Марії відбулись у цій прегарній гірській околиці величні, вже традиційні, бо з 1955 року, Успенські Відпусти. Після раннішньої Служби Божої, о 9-ій год. відправив Богослуження біля гроту Пречистої Діви Марії Владика Ярослав Габро, в сослуженні багатьох священиків; заприкачалися сотні прочан. По 11-ій годині відбувся торжественний маєвий похід, до якого вийшов Владика Кир Йосиф Стемфордський, який на Богослуженні виголосив зворушливу проповідь, гостро виступивши проти розпанощеного атеїзму. Серед прочан було дуже багато молоді. Прочани прибули на те релігійне свято автобусами та сотнями авт, навіть з далеких околиць Америки. Після того Богослужения відбулось урочисте посвячення води, хрестів і медаликів, поблизу гроту, де з гори витікає джерельна вода. Невтомні сс. Служебниці забезпечили тисячі прочан їжею і питвом, при яких знаймі провадили дуже приємно час, молодь знайомилась між собою, а старші наші громадяни згадували про Зарваницю, Гошів та інші відпустові місця в Рідному Краю.

Республіканці підтримують проєкт про збільшення пенсій соціяльного забезпечення

Вашингтон. — Палатна Республіканська Політична Комісія заявила,що вона підтримує законопроєкт про збільшення пенсій соціяльного забезпечення. Палатна Комісія Способів і Засобів зменшила запропоноване Урядом збільшення 15 відсотків пенсій соціяльного забезпечення. Вона схвалила збільшити ці пенсії тільки на 12.5 відсотка. Уряд пропонував збільшити теперішню найнижчу пенсію з 44 дол. до 70 дол., а Комісія плянує збільшити її тільки до 50 дол. місячно. Представники Уряду будуть старатися, щоб Сенат підтримав пропозицію, яку вніс Уряд. Повна Палата Репрезентантів вже почала дебати над цим законопроєктом. Коли б Конгрес схвалив урядовий проєкт про збільшення пенсій, то майже два мільйони осіб вийшли б із групи, що її називають групою убозтва. Згідно зі схваленим проєктом це число зменшується до 800,000. До групи убогих зараховуються ті самотні особи, яких річний прибуток становить менше як $1,560.

● **У Греції 4-ленний військовий трибунал** під головуванням одного полковника засудив на 5 років в'язниці колишнього міністра закордонних справ в рр. 1956 - 1963 Евангельоса Аверофа-Тоссіцу за те, що той зібрав у своєму приватному помешканні в підміській віллі зібрання, на яке не мав дозволу від поліції. Названий діяч даремне виправдувався, що здебільша це були випадкові гості і що те зібрання мало суто-товариський характер. Цікаво, що вірні королеві військовики засудили того діяча, хоч він член правої консервативної партії і був міністром з призначення королем. Король Константин заповів негайно помилування Тоссіцци.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

Євфімія Воловняк

(Посмертна згадка)

Ділимося сумною вісткою з членством Українського Народного Союзу, що невблаганна смерть забрала з наших рядів, дорогу нашу членкиню, довголітню секретарку 388 Відділу в Честері Па. кількаразову делегатку на Конвенцію, — бл. п. Євфімію Воловняк.

Уроджена в Дорожові, повіт Самбір. За молодих літ працювала в Дрогобичі в ресторані Цілінського, біля церкви св. Трійці, звідки і виїхала до Америки в 1909 році і оселилася в Честері.

Належала до Союзу Українок Америки ч. 2 і до Сестрицтва при Українській Православній Церкві. Зрозуміння для громадської справи в неї було велике.

Євфімія Воловняк була людиною великого серця. Розумна, милої вдачі, завсіди усміхнена, до кожного ввічлива і все і всюди з запалом до помочі. В 1949 році, коли приїжджали скитальці, допомагала фінансово, та служила радами і порадами. Допомагала активно Обласній Управі Укр. Народного Союзу Філядельфійської Округи.

Працюючи майже двадцять літ на пості секретарки 388 Відділу, Євфімія Воловняк сповняла свої обов'язки сумлінно і чесно до кінця свого життя. Покійна любила свій край усе своє життя. Тяжка і не вилічима недуга змусила її залишити громадську працю.

Спи, дорога і незабутня наша посестро, хай вільна земля Вашингтона буде тобі легкою.

Євстахій Мінчак,
Предсідник 352 Відд. УНС

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Посмертні згадки

АННА РУШЕЦЬКА, довголітня членка С-ва НЗІДМарії — 290 Відд. УНС в Балтимор, Мд., померла 26 червня 1967 р. на 73 р. життя. Покійна походила з с. Кідань, пов. Бучач, Зах. Україна. Полишила в смутку три доньки — Марію, Юлію і Теклю, 4 внуки. Похорон відбувся 29 червня 1967 року з похоронного заведення до укр. кат. церкви св. Михаїла, а відтак на цвинтар Oak Lawn, при участи родини, приятелів і членів Відділу.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Іванок

ІВАН ІВАНИШИН, довголітній член Т-ва ім. Т. Шевченка — 176 Відд. УНС в Шикаґо, Ілл., помер 24-го квітня 1967 р. на 79-му році життя. Покійний народився 24 грудня 1888 р. на Україні. Полишив у смутку дочку Гелену та 6 внуків. Похорон відбувся 27 квітня 1967 р. з укр. правосл. церкви св. ап. Петра і Павла. Покійного похоронено на цвинтарі Mt. Hope при участи родини, приятелів та знайомих.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Остап, секр.

Розшуки

ПОШУКУЮ
УВАНА ЯНЦА АНТОНЮКА
з Радехова, який виїхав по першій світовій війні до Америки. Хто знав би щонебудь про нього, або він сам, просить писати на адресу:
Catherine Pikolycky
Lincoln Avenue
Woodbine, N.J. 08270, USA

ТАРЗАН, Ч. 5857, Герой нової пригоди . . .

Втікши від надбережного скакуна, професор Тейт і мавполюд приготовлялися відплисти геть, принаймні від узбережжя скелетів . . .

А тимчасом, у віддалі багатьох миль засуджений вбивця сидів у міській в'язниці . . . і важко в це повірити, що ця людина мала зустрінути Тарзана!